

Η ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑ ΣΑΒΑΖΗ
Ραδιοφωνική έκπομπή δια-
τήν 14 Σεπτεμβρίου 1969

35^η ΕΡΤ.

Τήν έκπομπή παρουσιάζουν
Ο ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ
και Ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥ-
ΚΑΚΗΣ. Τραγουδάει η ΚΑΛΙΩ
Δ Ε Η Λ Ρ Δ Ο Υ.

~~Ο ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ~~

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Αγαπητέ μου Δημήτρη, σου υπενθυμίζω ότι μου οφείλεις κάτι.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ο τι είναι Γιάννη, νά μου τό πης ελεύθερα...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τήν περασμένη Κυριακή, πέταξες έναν πόντο, τήν ώρα πού μιλούσα-
με για τήν αθηναϊκή συνοικία : Παντρεμενάδικα... εἶπες ότι
ἐκτός ἀπό τήν ἱστορία τοῦ γάμου τοῦ ὀγδοντάρη μπάριμα Γιώργη
Μαρίνου μέ τήν ἐβδομηνταπεντάρα τήν 'Αρεθθα, ἐκτός ἀπό τό
ζυθοπωλεῖον Πέτρε και τήν 'Αντριάνα τήν πλύστρα, ὑπάρχει
ἄλλη μιὰ ἱστορία πού λέγεται : ὁ μύλος μέ τό πιάνο !
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτό εἶναι ; Κι' ἔκανες τέτοια εἰσαγωγή για νά μου θυμίσης τόν
μύλο μέ τό πιάνο ; Πά βέβαια θά στήν διηγηθῶ...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί πιστεφέ με ὅτι ἀνυπομονῶ νά τήν ἀκούσω, γιατί δέν μπορῶ νά
φανταστῶ τί σχέσι μπορεῖ νά ἔχη ἕνας μύλος μέ ἕνα πιάνο.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σ' αὐτήν λοιπόν τήν αθηναϊκώτατη συνοικία, τά Παντρεμενάδικα,
ὑπῆρχανε σέ χρόνια παλαιότερα, πολύ παλαιότερα δύο μύλοι...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Δυό μύλοι ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναι, δυό μύλοι, ἀνεμόμυλοι, πού ἠλέθανε τό στάρι πού χρειαζό-
τανε για τό ψωμί της ἡ 'Αθήνα. 'Ο ἕνας ἀνεμόμυλος καμάρινε μέ
τ' ἄλευκά του φτερά, κάτω κοντά στήν ἐπιλησία τῆς 'Αγίας Σω-
τεινῆς. Αὐτός εἶχε γυρεμιστεῖ πρίν ἀπό τά 1900 και κανένας πα-
ληός ἀθηναῖος δέν τόν θυμᾶται. Τόν ἄλλο ἀνεμόμυλο ὅμως, τόν
μύλο τοῦ Γιώργη 'Αργυρίου, τόν θυμοῦνται πάντα πολλοί παλαι-
οί συμπολίτες, γιατί ὑπῆρχε και γύριζε τά φτερά του ἕως τά
1900 ἔως, δηλαδή πρό ἐβδομηντα περίπου ἔτων.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί τό πιάνο ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βρέ μανία πού σ'έπιασε μέ τό πιάνο ! Θά φτάσωμε καί στό πιάνο Γιάγιο . Αύτός ό μύλος είχε πάψει νά λειτουργή γύρω στά 1900, μά τό ~~από~~ κτίριο του μύλου, τό στρογγυλό κτίσμα του δέν καταστράφηκε, μ'όλο πού δέν είχε πιά φτερά, ούτε τήν κωνοειδή του σκεπή...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί τί είχε απομείνει από τόν παλιό μύλο της 'Αθήνας ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σου είπα : τό κύριο κτίσμα του, μία στρογγυλή αίθουσα πού είχε μεταβληθεῖ σέ κατοικία τών απογόνων του Γιώργη 'Αργυρίου.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί τό πιάνο ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ένας καλός συνάδελφος καί φίλος, ό Κώστας Δημητριάδης στό βιβλίο του : Στήν 'Αθήνα τήν παλιά, διηγείται ότι μία μέρα πού είχε έπισκεφθεῖ τό στρογγυλό αυτό σπίτι, έδω καί λίγα χρόνια, έκουσε νά βγαίνουν μέσ'από τό σπίτι μελωδίες Σοθμπερτ από μία γλυκειά γυναικεία φωνή μέ συνοδεία πιάνου. Κτύπησε τήν πόρτα του μύλου...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Του στρογγυλού σπιτιού δηλαδή...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Έστω, του στρογγυλού σπιτιού καί πρώην μύλου καί όταν μπήκε μέσα ό Δημητριάδης, είδε ~~μέσα~~ στήν στρογγυλή αίθουσα του μύλου, όχι μυλόπετρες καί άλευρι χυμένο, μά έπιπλα παλαιά άρχοντικά έπιπλα καί ένα πιάνο...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ποιός έπαιζε ; 'Ο μυλωνάς ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ούτε ό μυλωνάς ούτε ή μυλωνοῦ... "Έπαιζε πιάνο καί τραγουδούσε Σοθμπερτ ή δισέγγονη του Γιώργη 'Αργυρίου του παλαιού ~~μυλωνά~~ άθηναίου μυλωνά. Καί τώρα τί λές Γιάγιο ; Βγάζεις κανένα συμπέρασμα άπ'όλην αυτήν τήν ιστορία ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πως δέν βγάζω ; "Ένας παλαιός μύλος, άνεμόμυλος μέ τά λευκά του φτερά, προδιαθέτει ρομαντικά καί μέ ποιητική διάθεση. "Όταν ό μοντερνισμός καταργεί τά φτερά καί τήν χρησιμότητα

του ανεμόμυλου, δέν μπορεί νά σβήση καί τήν φυχή του μύλου, τήν ρομαντική του υπόστασι. Καί όταν αὐτός ὁ Κώστας Δημητριάδης πού μου ἀνέφερες, μπήκε στόν παλιό μύλο, δέν βρῆκε μέσα ἕνα ραδιόφωνο πού νά ἐκπέμπη ἄναρθρες κραυγές μοντέρνου τραγουδίου, οὔτε μπουζουκι... μά βρῆκε ἕνα πιάνο καί μιά βοπελλίτσα πού ἔπαιζε καί τραγουδοῦσε Σοϋμπερτ. Ρομαντισμός ἐκατό τοῖς ἐκατό μέσα στήν σύγχρονη μας ἐποχή.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἴσως νά φταίγῃ ἡ φυχή τῆς γειτονίας ἐκεῖνης. Γιατί πρέπει νά ξέρῃς Γιάνκο, ὅτι ἀκριβῶς σ' αὐτήν τήν συνοικία, κοντά στόν Ἰλισσό, κάτω ἀπό τόν λόφο τοῦ Ἀρόητου, ἔκανε πάντα τόν περὶπατό του ὁ Ἀχιλλεύς Παράσχος καί καθότανε σ' ἕνα μικρό καφενεδάκι γιά νά γράφῃ τούς στίχους του. Δέν ἔχει μόνο τό Παρίσι τήν Μονμάρτη του μέ τούς παλαιούς μποέμ, τά κατάλοιπα τοῦ μποεμισμού. Ἔχει κι' ἡ Ἀθήνα, ἡ παλιὰ Ἀθήνα τά ρομαντικά της μέρη. Κι' ἂν θέλῃς νά πεισθῆς, διάβασε ἐδῶ στίχους τοῦ Ἀχιλλέως Παράσχου γραμμένους στά 1895...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ (Διαβάζει) Ἴδού τό "Λυτрон τῶν Νυμφῶν, νά καί τό μονοπάτι δπου ἐκεῖνη, σιωπηλῆ μαζί μου ἐπεριπάτει.
 Νά τό τρεχούμενο νερό πού τήν ἔσταματοῦσε
 τό δέντρο πού τήν πρόσμενα καί τόσο ἀγαποῦσε.
 Ἴδού ἡ μεγάλη καὶ πασχαλιά καί νά τό ρημοκιλήσει
 πού ἤρχετο τήν παναγιά, μ' ἐμέ νά προσκυνήσῃ...
 Ὅλα τά ἴδια. Φύλλα δυό, δέν εἶναι ἀλλαγμένα
 καί μόνον ἔλλαξε ὁ καιρός... ἐκεῖνην καί ἐμένα!

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάλιστα. Καί μόνον ἔλλαξε ὁ καιρός ἐκεῖνην καί ἐμένα.
 Νά ὁ χρόνος ἀλλάζει τά πάντα Γιάνκο μου. Καί σήμερα, ἐκεῖνη ἡ ρομαντικὴ γωνιά τῆς Ἀθήνας, εἶναι ἀγνώριστη. Δρόμοι ἀσφαλτοστρωμένοι τήν διασχίζουν, γέφυρες ἔχει, πρασιές, πολυκατοικίες, πισίνες... Κι' ἂν θέλῃς νά σοῦ πῶ καί κάτι

σοβαρώτερο, εάν ή συνοικία της πλάνας και του τυρρη, είχανε νταηδες και παλληναράδες όνομαστούς, ή συνοικία του πέτς ή τά Παντρεμενάδινα είχανε άλλους μπράβους και νταηδες, πού δέν καταδεχόντουσαν νά πῶνε σέ ἄλλη συνοικία, μά μένανε ταμπουρωμένοι στήν οική τους συνοικία, ἐκεί στό πέτς, ἔτοιμοι νά ὑπερασπίσουν τήν τιμή της συνοικίας τους και τά κορίτσια της περιοχής.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Καί φυσικά θά είχανε και κάποιο κέντρο για νά μαζεύονται ὅλοι.
ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βέβαια, τήν περίφημη ταβέρνα του θεόδωρου του Σερέτη πού τήν ἔλεγε ὁ ἴδιος : Κρασοπουλειό του Σερέτη. Οἱ μάγνες πού συχνά ζανε ἐκεί, δέν είχανε ὀνόματα, ἀλλά μονάχα παρατσούκλια.
 "Ἔτσι τούς ξέρανε κι' ἔτσι τούς φωνάζανε : 'Ο Πανάκις, γιατί αὐτός συνήθιζε νά λέη : Πανάκι μου, μανάκι μου...
 τὸ Λιαπάκι. 'Ἠλίς λεγότανε αὐτός, Λιάκος χαϊδευτικά μά ἐπειδὴ ἦτανε νεαρός τόν φωνάζανε ἀκόμη πιό θωπευτικά : Τὸ Λιαπάκι. "Ἦτανε και ὁ καλοντυμένος της παρέας, πού τόν λέγανε Νόμπιλε, ὁ Βασάκις... Βασίλης - Βάσος - Βασάκις, ὁ Τραχανάς...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Κι' ὁ Κασάπας :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γι' αὐτό μ' ἐκπλήσσεις. Ποῦ τόν ξέρεις ἐσύ τόν Κασάπα :

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Βλέπεις ὅτι κάτι ξέρω κι' ἐγώ. "Οχι βέβαια ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, μά κουβεντιάζοντας πανεῖς κάτι μαθαίνει. 'Ο Κασάπας λοιπόν ἦτανε μουσικός, συνάδελφος δηλαδή. 'Ο Κασάπας λοιπόν ξεκίνησε ἀπό κρεοπώλης, μά ἐπειδὴ ἔπαιζε καλό μπουζούκι, ἀντελήφθη ὅτι μέ τό μπουζούκι θά κέρδιζε περισσότερα παρά πουλώντας κρέας και μιὰ μέρα πούλησε τό μαγαζί του μέ τὰ σφαχτά κι' ἐγκατεστάθη στό κρασοπουλιό του Σερέτη ὅπου ἔπαιζε μπουζούκι για νά διασπεδάξη τούς πελάτες... Λένε πὼς ἦτανε εἰδικός στ' ἀράκινα τραγούδια πού ἦτανε τότε πολύ της μόδας.

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όπως ό κασάπαρας σεβότανε τήν άθηναϊκή καντάδα. Κι'όταν περνούσαν κανταδόροι από τά δρομάκια της συνοικίας, σταματούσε τό μουζουκ. του για ν'άκούση...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ήτανε ή έποχή πού μεσουρανούσε ή πολύ παθητική κανταδα μ'ένα γνωστό παλαιό τραγούδι : "Όπως τό φύλλο σάν μαρανθή... θά τό ξέρης βέβαια, μά θά μάς τό θυμίση τώρα ή συνεργάτις μας Κλειώ Δενάρδου.
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) "Όπως τό φύλλον σάν μαρανθή τό παίρνει ό ξνεμος καί τό πιάει...
κ.τ.λ. κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Χωρίς νά θέλω νά μπιωστά μουσικά σου οίκόπεδα Γιάγιο, έχω νά πάνω μία ιστορική τοποθέτησι.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Ιστορική τοποθέτησι του τραγουδιου αυτού ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όχι, γενικά της καντάδας, της άθηναϊκής καντάδας, ή όποία στην αρχή ήτανε μονότονη, θρηνώδες καί άπελπιστική γιατί ήτανε άνεύθυνη. Ξέρεις λοιπόν σε ποιόν όφείλεται, ή διοργάνωσις, νά ποθμε, της καντάδας ;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Όχι. Πρώτα πρώτα δέν ξέρω άν έγινε ποτέ διοργάνωσις της καντάδας. Πρώτη φορά άκούω τέτοιο πράγμα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μά δέν σου είπα ότι έγινε συστηματική καί θεληματική διδασκαλία καντάδας, όμως από κάτι λεπτομέρειες πού ξέρομε, μπορούμε νά βγάλωμε συμπεράσματα. 'Η άναδιοργάνωσις της καντάδας έρχισε από τήν έπιλησία.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τώρα θά μέ τρελλάνης. Μή μου πης ότι λέγανε καντάδες στίς έπιλησίες.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν είπα τέτοιο πράγμα, είπα απλώς ότι ή έπιλησία έγινε άφορμή νά διορθωθή ή φάλτσα καντάδα του άθηναϊκου δρόμου καί της άθηναϊκής νύχτας, διότι στα 1870, τό Κράτος άπελπισμένο από τους φάλτσους φαλτάδες των έπιλησιών, έφερε από τήν 'Οδησσό κάποιον 'Αλέξανδρο Κατα μουζηνό, έπιλησιαστικό

μουσικό μεγάλης φήμης καί αξίας, νά διοργανώση αδιά τήν εκκλησι-
αστική φαλμωδία. Αυτό έγινε στά 1870...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Στάσου νά διασταυρώσω τήν πληροφορία σου. Στά 1871, ιδρύεται τό
'Ωδείο 'Αθηνών.

ΓΕΛΛΗΟΥΚΑΚΗΣ Νάλιστα.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί πρῶτος ἔφορος τοῦ 'Ωδείου διορίζεται κάποιος 'Αλέξανδρος
Κατακουζηνός.

ΓΕΛΛΗΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτός εἶναι. 'Ο φάλτης.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Στάσου. Δέν ἦταν ἀπλῶς φάλτης ὁ χριστιανός. Ἦταν βαθύτατος
γνώστης τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς γι' αὐτό ἔλλως τε τόν μετεπάλεσαν
ἀπό τήν μητρόπολι τῆς 'Οδησσοῦ στήν 'Αθήνα.

ΓΕΛΛΗΟΥΚΑΚΗΣ Κι' ὁ Κατακουζηνός φτάνει στήν 'Αθήνα. Πρώτη του φροντίδα εἶ-
ναι νά διοργανώση μιᾶ μικρή χορωδία γιά τό παρεκκλησι τῶν 'Ανα-
κτόρων. Οἱ διάφοροι αὐτοσχέδιοι φαλτάδες, δέν τοῦ κάνανε.
Ἦταν ἀπελπιστικά φάλτσοι.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί τί ἔκανε ὁ Κατακουζηνός ;

ΓΕΛΛΗΟΥΚΑΚΗΣ Ἦγε στά σχολεῖα καί ἔβαζε τά παιδάκια νά τραγουδοῦνε μέ τήν
πεποίθησι ὅτι μέσα σέ τῖσα παιδιά θά βρῖσκε καί μερικά καλλί-
φωνα.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πολύ σωστά. Καί ἀσφαλῶς βρῖσκε καλλίφωνα παιδιά.

ΓΕΛΛΗΟΥΚΑΚΗΣ Νάλιστα, βρῖσκε. Καί τά δύο πρῶτα παιδιά πού διάλεξε καί ξεχώ-
ρισε ἀπό τό ἰδιωτικό σχολεῖο τοῦ Ραζῆ, ποιά νά ἦτανε τάχα ;

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ποῦ θέλεις νά ξέρω ;

ΓΕΛΛΗΟΥΚΑΚΗΣ 'Ο 'Ιωάννης 'Αποστόλου...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αὐτός ὁ 'Αποστόλου πού έγινε ἀργότερα διάσημος τενόρος στήν
'Ιταλία ;

ΓΕΛΛΗΟΥΚΑΚΗΣ Νάλιστα, αὐτός. Καί δεύτερος ἦτανε ἕνας πιτσιρτζιος ἐπίσης
δέκα ἔτην σάν τόν 'Αποστόλου, ὀδημητρίος Ρόδιος.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Ο Ρόδιος, ὁ γμωστός ἀργότερα συνθέτης ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτός. Ὁ Ἀλέξανδρος Κατακουζηνός λοιπόν, παραλαμβάνει τὰ παιδάκια, ἀρχίζει νὰ τοὺς διδάσκη τὸν τρόπο τοῦ ἐπιησιαστικοῦ τραγουδιοῦ, τοποθετεῖ τὶς φωνές τους καὶ δημιουργεῖ ἓνα φυτόριο βυζαντινῆς μουσικῆς.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Παντεύω τὴν συνέχεια. Τὰ παιδάκια αὐτὰ μάθανε νὰ τραγουδᾶνε σωστά. Καὶ μόλις ἔγιναν ἔφηβοι, στὰ δεκάξη δεκαεπτὰ τους χρόνια βγήκανε στοὺς δρόμους τὶς νύχτες, μὲ παντάδες πιὰ πολύφωνες καὶ σωστές. Καὶ ἀπὸ τὶς παντάδες ἐπεινῆς τῆς ἐποχῆς ἔχομεμιά περίφημη πού ἔζησε ὡς τὰ χρόνια μας : Σάν σέ βλέπω τό πρωῖ στό παραθυρι... θά μᾶς τὴν θυμίσῃ τώρα ἡ Κλειώ γιατί πραγματικῶς ἀξίζει νὰ συγμηνήσωμε τὶς παλιές ἀθηναῖες πού τὴν ἔχουνε ἀκούσει κάτω ἀπὸ τὰ παραθυρά τους...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (μὲ συνοδεία πιάνου) Σάν σέ βλέπω τό πρωῖ στό παραθυρι σάν γαρύφαλο μου φαίνεσαι ἀνοιχτό θά σέ κόψω νὰ σέ βλαῶ στό ποτήρι γιὰ νὰ σ' ἔχω μπρὸς μου καὶ νὰ σέ ποιτ

π.τ.λ. π.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πρόσεξες κάτι Δημήτρη ; Αὐτό τό τραγουδι ἔχει δύο μοτίβα καὶ σέ διαφορετικούς χρόνους. Αὐτό πολλές φορές παρατηρεῖται στὰ παλιὰ τραγούδια. Ὅχι γιατί τὰ γράφανε ἔτσι οἱ γνωστοί ἢ ἄγνωστοι συνθέτες, μὰ γιατί οἱ πανταδῶροι βρίσκονε μικρὸ ἓνα μοτίβο καὶ τοῦ κολλοῦσανε ἀπὸ πίσω ἄλλο ἓνα τελείως ἄσχτο. Ὅμως αὐτὴ ἡ παράνομος ἔνωση δύο μελωδιῶν, καθιερώθηκε καὶ τό τραγουδι διασώθηκε ἔτσι ὡς τὰ χρόνια μας.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καὶ τώρα ἔχομε τὴν πρώτη διαφωνία πατέρα καὶ γυιοῦ.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Δηλαδή ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πατέρας τοῦ Δημήτρη τοῦ Ρόδιου, ἦτανε ὁ Θωμᾶς Ρόδιος ἀρχιτέκτων γνωστός καὶ... πανταδῶρος καὶ καθαριστής.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Σοβαρὰ μιλάς ; Ὁ γνωστός ἀρχιτέκτων ἔβγαυνε τὶς νύχτες καὶ τραγουδοῦσε στοὺς δρόμους ;

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τί νά κάνουνε οί άνθρωποι ; "Αλλη φυχαγωγία δέν είχανε. Ραδιόφωνα, κινηματογράφοι, κέντρα, δέν υπήρχανε. Τά θέατρα κι' αὐτά λιγοστά. Θέλανε λοιπόν νά βγάλουνε τήν καλλιτεχνικόν τους φωτιά καί βγαίνανε στούς δρόμους καί τραγουδούσανε
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Αὐτό τό παρεδέχομαι γιατί ἀπό τούς πανταδόρους τῆς παλιῆς Ἀθήνας, δέν βγήκανε μόνο μεγάλοι τραγουδιστές, ὅπως ὁ Νίκος Μωραΐτης, ὁ Γιάννης Ἀγγελόπουλος, ὁ Ἑλίας Οἰκονομίδης καί ἄλλοι, ἀλλά βγήκανε καί ἀξιόλογοι συνθέτες ὅπως ὁ Ρόδιος πού εἶπες πρίν ἀπό λίγο, ὁ Πιπύλαος Κόκκινος ...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί κάποιος ἄλλος πού τόν ξεχνάς αὐτήν τήν στιγμή. Ὁ Ναπολέο Λαμπελέτ. Εἶχανε περίπου τήν ἴδια ἡλικία καί οἱ τρεῖς καί ἦτανε ἀχώριστοι φίλοι.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Καί ὁ οἰκονομειανός καυγάς πού ἔλεγες τί ἦτανε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὁχι καυγάς, μιᾶ διαφωνία μπαμπᾶ καί γυιου. Ὁ νεαρός Ρόδιος εἶχε πάει στό ἄδελφο τοῦ Κατακουζηνου, ἔγραφε συνθέσεις δι- κές του σέ ἡλικία δώδεκα ἐτῶν καί ἦτανε φυσικό νά θέλη νά ἐπιδοθῆ καί ἐπαγγελματικά στήν μουσική. Ὁ μπαμπᾶς ὅμως, πού ἦτανε ἀρχιτέκτων, αἰᾶ ἤθελε τόν γυιό του δικηγόρο. Καί ὁ νεα- ρός Ρόδιος ἐσπούδασε νομικά καί ἔκανε καί τόν δικηγόρο γιά κάμποσα χρόνια. Ἀργότερα τᾶ παράτησε καί ἔνοιξε στήν ὁδόν Βουλῆς, κατάστημα πωλήσεως καλλιτεχνικῶν ἀντικειμένων καί πορνιζᾶδικο
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Καί τώρα θά σέ καταπλήξω κι' ἐγώ πού θά σοῦ πῶ κάποιο ἐπεισό- διο μεταξύ πατῆρα Ροδίου καί υἱου, νύχτα στήν ὁδόν Πεναιωτῶν
- Ἄληθεια ποιά ἦτανε ἡ ὁδός Πεναιωτῶν ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἡ σημερινή Χαρολάου Τρικουπῆ. Τότε λεγότανε ὁδός Πεναιωτῶν.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Λοιπόν, ὅπως μοῦ ἔλεγε κάποιος παλιός μουσικός, στήν γωνία Σόλωνος καί Πεναιωτῶν ἡ Χαριλάου Τρικουπῆ, συναντήθηκαν μιᾶ σποτεινή νύχτα δύο συντροφιές πανταδόρων... καί ὁ Δημήτριος

Ρόδιος μέ τήν παρέα του άκούγει ένα τραγούδι δικό του, ένα τραγούδι πού τό είχε γράψει τήν προηγούμενη μέρα και δέν τό είχε άκόμη λανσάρει στίς γειτονιές, νά τό τραγουδάη ή Έλλη συντροφιά... Ουσιακά έμεινε ~~απαλάτιστος~~ κατάπληκτος. Αύτός και ή παρέα του σπαύσανε για ν' άκούσουνε τούς Έλλους πανταδόρους και όταν τέλειωσε ή παντάδα, ό νεαρός Ρόδιος άκούει τήν φωνή του πατέρα του νά λέη στους φίλους του : Λοιπόν, αυτό τό τραγούδι " Αγάπη μου ποιμήσου... " είναι του γιου μου του Δημητράκη. Τό άκουγα χτές πού τό σπάρνε και τό 'μαθα. Στέχοι του Δροσίνη. Τότε φώναξε κι'ό Δημητράκης ό Ρόδιος από τήν σκιά της φωνιάς του : Ππαμπά, τό τραγούδι αυτό δέν τά μαθες αωστά. Κάνεις ένα μικρό φάλτσο στήν τετάρτη μπαμπούτα...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τότε πιά καταλαβαίνω τί θά έγινε. Θά σμίξανε οι δύο παρέες και θά πήγανε σέ καμμ' γειτονική ταβερνούλα νά πιουνε όλοι μαζί.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Κάτι τέτοιο θά επηκολούθησε μ'όλο πού δέν τό λέει αυτό ή ιστορία.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Όμως δέν νομίζεις ότι τό ρίξαμε πολύ στήν ρομαντική και παθητική παντάδα και ότι θά 'πρεπε νά θυμηθούμε και τίποτε άλλο πικροντινό στήν εποχή μας :

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Δέν έχεις καθόλου ήδικο Δημήτρη και θά παραπαλέσωμε τήν κλειώ νά μας πη ένα τραγούδι του 1904, έδω κι'έξηντα πέντε χρόνια, ένα άπάχικο βάλς...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ξέρω ποιό λές : Τό περίφημο ~~απαλάτιστο~~ παριζιάνικο άπάχικο βάλς λά βάλς μπρύν' ...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Αυτό άκριβώς. Δέν είναι λίγες οι εύγενικές άπροάτριες πού τό έχουν ζητήσει και άξίζει νά τίσιήανοποιήσωμε...

ΚΑΒΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (Μ' συνοδεία πιάνου) Τό βάλς στό σποτάδι
όταν άρχίζει τό βράδυ

π. τ. λ. π. τ. λ.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ξέρεις τί θά ήθελα Δημήτρη ; Νά κάναμε μιά μέρα μιά είδική συζήτησι μ' ένα θέμα : τήν σχέσι πού έχει τό τραγούδι καί ή παντάδα μέ τό κρασί, στήν 'Αθήνα. "Έχω συναντήσσει στήν ζωή μου χιλιάδες ξένα τραγούδια από κάθε τόπο καί κάθε χώρα. "Έχω συναντήσσει καί μερικές εκατοντάδες άθηναίϊνα τραγούδια. "Έίναι άπίστευτο πόσα διηά μας τραγούδια προέρχονται από τό κρασί καί ιδίως από τήν ρετσίνα. Πως συμβαίνει αυτό ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν είναι δύσκολη ή εξήγησί του. "Ακόμη μιά απόδειξις ότι καταγόμαστε γραμμή από τούς άρχαίους "Ελληνες. θυμήσου τόν 'Ανακρέοντα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ποιόν 'Ανακρέοντα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τόν άρχαίο λυρικό ποιητή. Αύτός στά τραγούδια του δέν έξυμνει τίποτε άλλο από τό κρασί καί τόσο πού όπως λένε, έγραφε τούς στίχους του πάντα μεθυσμένος.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Δές λοιπόν νά τό χρωστάμε σ τόν 'Ανακρέοντα αυτό τό γεγονός ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οπως δήποτε. "Έδώ, ό Παπαρηγόπουλος είναι ένας σοβαρός ποιητής καί ποτέ δέν έμαθα ότι ήτανε μεκρης. Διάβασε όμως αύτούς έδώ τούς στίχους του νά ιδής τί γίνεται.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ (Διαβάζει) Ροφῶμεν, ροφῶμεν, τόν ἕκρατον οἶνον
τήν κόμην, μέ κλήματος κλάδους κοσμῶμεν...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Συγγνώμην πού σέ διακόπτω. Διά έρδσεξες τί γράφει ό Παπαρηγόπουλος ; Τήν κόμην, μέ κλήματος κλάδους κοσμῶμεν. "Ο τι έκανε με'ό 'Ανακρέων, δυό μιση χιλιάδες χρόνια πριν. "Έβαζε στά μαλλιά του στεφάνι από έμπελόφυλλα... Πάρ'το πάλι.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ (Διαβάζει) "Έχεις δίκαιο. Ροφῶμεν, ροφῶμεν τόν ἕκρατον οἶνον
τήν κόμην μέ κλήματος κλάδους κοσμῶμεν
ό οἶνος, τό πνεῦμα πρὸς τ' ἄνω εἰ θ ὁ ὕ ν ω ν
τήν γῆν διαγράφει. Πληροῦτε... ροφῶμεν !
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι'ό Πανταλίδης ; "Ένας γλυκύπατος ποιητής του περασμένου εἴωνα ; Κι'αύτός στό κρασί βρίσκει τήν έμπνευσί του.

"Ακουσε νά λῶς τί γράφει ὁ Σανταλίδης :

"Αν ἦσουν θάλασσα κρᾶσί
ὦ τότε τί δουλειά χρυση,
κοντά σου νά πασχίσω
τό σπῖτι μου νά χτίσω
καί νά μεθῶ καί νά μεθῶ
χωρίς ποτέ νά βαρεθῶ
νά πίνω καί νά πίνω
ὡς πού στουπὶ νά γίνω !

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί δέν εἶναι μόνο οἱ ποιητές πού γράφανε τέτοιους στίχους.

Ἡ λαϊκὴ ποίηση τοὺς ξεπερνᾷ όλους, ὅταν λέη :

Νά 'ταν ἡ θάλασσα κρᾶσί καί τὰ βουνά μεζέδες
οἱ βάρηες κρᾶσοπότηρα νά πίνουν οἱ γλεντζέδες !

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἡ ἀθηναϊκὴ ρετσίνα Γιάνης ἔχει προλάβει καί τοὺς ἀμερικᾶ-
νους πού πήγανε στό φεγγάρι.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σῶπα ! Ὑπάρχει τέτοιο τραγοῦδι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὑπάρχει καί εἶναι παλαιότατο. Στασου καί θυμᾶμαι ἓνα δίστι-
χο : θέλεις ν' ἀνεβῆς στ' ἀστέρια καί νά τρέξης στό κενό ;
πιές κρᾶσί, νά κατεβάσης ἀπ' τ' αὐτί τόν οὐρανό !

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί τό ἄλλο ; Ἐπίσης παλαιό πού εἶναι γραμμένο ἐπάνω σέ ἰτα-

λική μουσική : Στοῦ Πανώλη τὴν ταβέρνα
ἔπεσε μιά πιστολιά Πηπούμ !
καί ἔνοιξαν τὰ βαρέλια
καί χυθῆκαν τὰ κρᾶσιά . . . ὄσσης . . .

καί τό ἄλλο : Ἄχ ἔς ἡμουνά μαρέλα, ἔχ ἔς ἡμουνά βουτσι
νά 'μαι πάντα φουσκωμένος μέ ρτσίνα, μέ κρᾶσί
θεέ μου φέρε μιά ναρέλα, στό κρεβάτι μου καλέ
νά τῆς βάλω ἓνα μαρνοῦτσι, νά τὴν πάνω ναργιλέ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἡ ὄρα τῆς εὐθυμίας φέρνει στήν σκέφι ὅ τι στίχους θέλεις.

καί ὅχι μόνο τῆς εὐθυμίας ἀπό κρᾶσί, μᾶ γενικά τῆς εὐθυμίας
ἀπό γέλιο, ἀπό ἰλαρότητα. Εἶναι γνωστόν ὅτι ὑπάρχει ἓνα παλαι
ἀθηναϊκὸ τραγοῦδι, πού δέν ἔχει ὑπεύθυνο στιχοῦργό, γιατί
ὅποιος τό τραγοῦδοῦσε, προσέθετε κι' ἓνα δικό του δίστιχο.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Ξέρω ποιό έννοεις : Τόν Μπάρμα Γιάννη τόν Κανατέ.
 Είναι αλήθεια αυτό. Τούς στίχους του Μπάρμα Γιάννη φαίνε-
 ται ότι τούς έχουν γράψει διάφοροι... Κά δείζει να τό συ-
 μηθούμε αυτό τό τραγουδι από τήν Κλειώ...

ΚΑΒΙΩ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (Μέ συνοδεία πιάνου) Μπάρμα Γιάννη μέ είς στάμνες
 μπάρμα Γιάννη μέ τίς στάμνες
 μπάρμα Γιάννη μέ τίς στάμνες
 καί μέ τά σταρνάκια σου
 καί μέ τά σταρνάκια σου
 να χαρής τά μάτια σου...

π.τ.λ. π.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάννη, πάλι πέρασε ή ώρα καί πρέπει να διακόψωμε.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Διακόπτωμε λοιπόν για να τα ξαναπούμε τήν προσεχή Κυριακή

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τήν ίδια πάλι ώρα.